

Трагіфарс у дзвюх частках

Дзеючыя асобы:

ЯНА – стомленая, звычайная, саракагадовая, інтэлігентная.

ЁН – малады, прыгожы, трыццацігадовы, вытанчаны.

Частка першая.

Праходны двор ці, хутчэй — пляцоўка. З правага боку — задні фасад флігеля. На ім — рэкламны шчыт: "Толькі ў «Казярогу»! Самая высакаякасная кава! Па самай нізкай цане! Толькі ў «Казярогу»!". З левага боку — газон, абнесены бар'ерам — жалезнай палкай. На газоне — рэкламны шчыт таго ж зместу. Паміж заднім фасадам і газонам — асфальтаваная дарога. Напрыканцы, на павароце — старчаком — камерцыйны кіёск. Удалечыні мігціць "М" — метро.

ЯНА стаіць на газоне і хаваецца за шчыт, пазбягае быць навідавоку.

ЁН выходзіць з будынка і кіруецца да кіёска.

ЯНА напружана сочыць за ім і прыкметна нервуе.

ЁН. (у вакенца кіёска) Мальбара! Лайт! (бярэ ў кішэню пачак цыгарэт і ідзе назад).

ЯНА — асмельваецца. Раптоўна і неяк распачна зрываецца з месца і кідаецца яму напярэймы.

ЯНА. Прабачце! Можна вас на хвіліну?

ЁН. (ад нечаканасці ўзвінчана звяртаецца да яе, агрэсіўна) У чым справа?

ЯНА. (задыхана) Я толькі хацела спытаць.

ЁН. (цяпер не агрэсіўна, але энергічна, тонам вельмі занятага чалавека) Слухаю!

ЯНА. (першае, што прыйшло на розум) Як мне трапіць да Дома мадэлі?

ЁН. (цяпер абыякава-пачціва) Та-ак... Гэта такі непрыкметны дом?... Фасад забраны металічнай сеткай? Там, дзе рамонт?...

ЯНА. Так, мабыць...

Автор Надежда Птушкина, перевод Татьяна Троянович, <http://ptushkina.com>

ЁН. Дом мадэлі?

ЯНА. Так, мадэлі...

ЁН. Дом мадэлі... Да трэцяга святлафора і налева. Да другога святлафора і направа. Да канца вуліцы. На скрыжаванні — налева і другі ці трэці будынак, здаецца, з правага боку, трохі ў глыбіні... Усё зразумела?

ЯНА. Дзякуй.

ЁН. Значыць, трэці і налева, другі і направа, да канца, налева і справа. Здаецца, трэці... ці чацвёрты... На месцы зразумеце. Запомнілі?

ЯНА. Дзякуй.

ЁН. (вельмі зычліва) О кей!

ЯНА. А грамадскім транспартам як?

ЁН. (разводзіць рукамі) Не ведаю. (усміхаецца з вялікай прыязнасцю) Прабачце, не ведаю. Ніколі не карыстаюся.

ЯНА. А пехатою?

ЁН. А пехатою, здаецца, таксама, толькі па ходніку. О кей? (падаецца адысціся)

ЯНА. (рашуча) Выбачайце!

ЁН. (суха) Штосьці яшчэ?

ЯНА. Я зараз не паеду туды і не пайду. Другім разам!

ЁН. (разводзіць рукамі ўжо адыходзячы) Вашы праблемы! Выбачайце!

ЯНА. (пахопліва) Адну хвіліну! Я хацела нешта сказаць, дакладней прапанаваць... Не, хутчэй — папрасіць... Але, магчыма — мы б дамовіліся... У сэнсе — у нас атрымаецца... Вас раптам зацікавіць...

ЁН (вельмі суха і напаказ дзелавіта) Карацей, калі ласка! І не так абстрактна!

ЯНА. Мы не маглі б адысці ўбок? Тут людзі ходзяць...

ЁН. (не рухаецца) У мяне няма сакрэтаў ад суайчыннікаў.

ЯНА. Вы ведаеце, а ў мяне — ёсць.

Автор Надежда Птушкина, перевод Татьяна Троянович, <http://ptushkina.com>

ЁН. Гэта ўсё вашы праблемы! А я, прабачце, спяшаюся. Я выбег па цыгарэты. Мяне чакаюць.

ЯНА. Калі ласка, адну хвіліну! Вы ж не ведаеце, што я маю на ўвазе... А ўжо ацанілі! Можна вам пачуецца цікавым тое, што я хачу...

ЁН (перапыняе) Не, мне не цікава тое, што вы хочаце! (ідзе прэч)

ЯНА. (хапае яго за рукаў, у роспачы) Але я хачу прапанаваць вам зарабіць!

ЁН. Я не прымаю тавар ад прыватных асоб! (вызваляе свой рукаў) Прабачце!

ЯНА. Вы мяне кепска зразумелі! Я маю на ўвазе дапамагчы мне ў адной справе і самому зарабіць на гэтым.

ЁН. Колькі?

ЯНА. Сто долараў.

ЁН. (пагардліва) Зразумела.

ЯНА хапае яго за рукаў.

ЁН. Аддайце, калі ласка, мой рукаў!

ЯНА. Прабачце, я — машынальна!

ЁН. Да пабачэння!

ЯНА. Не! (зноў хапае яго за рукаў)

ЁН. (злосна) Вы што — вар'ятка?

ЯНА. Вы нават не ведаеце — чым я прапаную зарабіць! Для вас гэта — такая драбніца! Пяць хвілін зусім няцяжкай звычайнай працы!

ЁН. Пяць хвілін? Сто баксаў? Звычайная праца? Гаварыце! Але карацей. Рукаў пакіньце раз і назаўжды!

ЯНА. Прабачце!

ЁН. Я слухаю вас! Што за паслуга вам спатрэбілася?

ЯНА. Гэта ў мяне дома... Пяць хвілін адсюль... І там пяць хвілін... (паўза) Ну, магчыма, сем... Не больш за дзесяць... Так! Вы за дзесяць хвілін паспееце... І пяць хвілін назад...

Автор Надежда Птушкина, перевод Татьяна Троянович, <http://ptushkina.com>

ЁН. Агульным рахункам — дваццаць хвілін. Усё ж такі, што за паслуга?

ЯНА. Пустое... Так... З кранам... Растлумачу на месцы! Не будзем марнаваць час!

ЁН. З кранам? Чаму вам падалося, што для мяне гэта звыкла? Я — што — падобны на слесара?

ЯНА. Не, не падобны!

ЁН. Вось і звярніцеся да слесара! Дарэчы, абыдзецца танней. Я нядаўна выклікаў. Дзесяць баксаў.

ЯНА. Не, не! Слесар — аніякім чынам! Яны ўсе старыя ці алкаголікі... Я прашу вас!

ЁН. Добра. Вось мой офіс. Стойце і чакайце. Накірую майго слесара.

ЯНА. Мне б хацелася, каб гэта зрабілі асабіста вы!

ЁН. Ведаеце, вы мяне вельмі збянтэжылі! Мяне яшчэ ніхто ніколі не цягнуў на вуліцы за рукаў з патрабаваннем тэрмінова адрамантаваць кран. Пэўна ж, тут нейкае непаразуменне.

ЯНА. Вы вартыя майго даверу.

ЁН. Вялікі дзякуй. Я нічога гэтага даўно ўжо не ўмею. Я сам карыстаюся ўсім гэтым за грошы. Мне гэтым займацца няма калі. І, цягі да ўсяго гэтага я не адчуваю.

ЯНА. (двухсэнсава) Хачу вас запэўніць — усе нармальныя мужчыны што-што, а на гэта здольныя!

ЁН. Раней здольнічаў. Цяпер — кінуў. Відаць, я — ненармальны. О кей? Так будзеце чакаць? Накіраваць слесара?

ЯНА. Не, я не змагу. Не змагу даверыць гэта таму, каго не ведаю.

ЁН. Чаго не можаце даверыць? Кран? Тады нічым не дапамагу. Прабачце, ў мяне перамовы. Вы мяне затрымліваеце і самі марнуеце час.

ЯНА. Бачыце, там не проста кран... Трэба не тое каб слесар... Вы ўвесь час хочаце знікнуць! Няўжо цяжка даслухаць? Я хвалюся! Прынамсі, шчыра кажучы, кран тут зусім ні пры чым. І слесар не патрэбны. Праблема іншая. Трэба толькі вы! І ніхто іншы! Я ведаю, што кажу!

ЁН. А я вось не ведаю. Якая праблема?

ЯНА. Ведаеце, не ідзе ў галаву прыдатнае слова... Вы размаўляеце па-англійску?

Автор Надежда Птушкина, перевод Татьяна Троянович, <http://ptushkina.com>

ЁН. Я? Па англійску? Вы што, праўда вар'ятка?

ЯНА. Не. Нават наадварот. Я — урач.

ЁН. Да чаго вы не ў стане знайсці слоў? Чаго вы ад мяне хочаце?

ПАЎЗА

ЁН. Ну?

ЯНА. Шчыра кажучы... я хачу... каб вы са мной... пераспалі...

ЁН. І гэта ўсё?

ЯНА. Так. Адзін раз.

ЁН. За сто баксаў?

ЯНА. Так.

ЁН. Адзін раз?

ЯНА. Так. Мне здаецца, другі раз не спатрэбіцца.

ЁН. А раптам?

ЯНА. Ну, калі раптам... Калі з першага разу не атрымаецца... Звярнуся да вас другі раз!

ЁН. І гэта яшчэ сто баксаў?

ЯНА. Пэўна ж! Я разумею, прапанова для вас незвычайная...

ЁН. Незвычайная? Для мяне? Вы мяне крыўдзіце! Сто баксаў за пяць хвілін! Зверская спакуса! Можа, звольніцца з працы і заняцца толькі гэтым?! Сто баксаў!

ЯНА. А чаму вы павінны гэта рабіць задарма? Вы мяне зусім не ведаеце... З якой нагоды вы будзеце рабіць гэта задарма? Гэта патрэбна мне, а не вам. І ў мяне ёсць даведка, што я здаровая.

ЁН. А з якой нагоды я буду гэта рабіць за сто баксаў? У мяне што, на лбе нешта такое напісана?

ЯНА. Ні ў якім разе не напісана!!! Вы ствараеце ўражанне прыстойнага чалавека!

ЁН. І менавіта таму вы абралі мяне?

Яна. Проста, мне вельмі трэба.

Автор Надежда Птушкина, перевод Татьяна Троянович, <http://ptushkina.com>

Ён, пасвістваючы, азірае яе згары дазямлі.

ЯНА. За каго вы мяне прымаеце? У вас што, такое ўражанне?

Ён. А ідзі ты!... у дом мадэлі!... (імкнецца пайсці)

ЯНА. (раптоўна апускаецца перад ім на калені) Калі ласка, думайце пра мяне ўсё што заўгодна, але выканайце маё пажаданне!

Ён. Стаяць!

Яна падымаецца.

Ён. Выканаць ваша пажаданне? Цікава, як вы гэта ўяўляеце? Добра. Я чуў. Такое бывае. Клімакс, тое сёе. Чакайце тут. Я прапаную сваім хлопцам. Больш за пяцьдзясят баксаў не давайце!

ЯНА. Вы мяне не зразумелі! Мне патрэбны толькі вы! Толькі вы ва ўсім свеце! Я плачу дзвесце долараў!

Ён. Вы пачынаеце гандаль? Я сам даю вам сто баксаў, толькі адчапіцеся ад мяне! Лепей дасведчанаму лекару заплаціце. Вам доктар патрэбны!

ЯНА. Ну, навошта вы мяне прыніжаеце? Вы мяне не зразумелі! Гэта сапраўды жыццёва неабходна для мяне! І тэрмінова! І толькі з вамі! Ну, што такога асаблівага я вам прапаную? (пускае слязу) Што такога асаблівага? Божа мой!

Ён. Я не сплю абы з кім. Я жанаты! У мяне дзіця!

ЯНА. Ведаю! Я іх бачыла! У вас — дачка. Мне вельмі падабаецца ваша дачка! Здаровенькае дзіця! Цудоўны колер твару. Пышныя локаны, прывабныя рысы. Яна ў вас пайшла!

Ён. Дзякуй.

ЯНА. Але ж капрызуе. Прынамсі, гэта выхаванне. Гэта не мая справа. Я сваё дзіця збіраюся выхоўваць правільна. Калі гэта гены, то яны ад вашай жонкі, а не ад вас. Вы ўраўнаважаны. Вельмі! А ў вашай жонкі выгляд нервовы. Так, усё добрае ў вашай дачцэ менавіта ад вас. Усе недахопы ад вашай жонкі.

Ён. Дзякуй, вялікі дзякуй. А што яшчэ вы пра мяне ведаеце?

ЯНА. Толькі тое, што мае да мяне дачыненне. У вас выдатнае здароўе, вы ахайны... не выпівоха. Вы атлетычны. І галоўнае — вельмі прыгожы! Кепска, што курыце. Але курыце няшмат! Затое, вы сапраўды прыгожы! І абяальны! І ў вас патрэбны ўзрост.

Автор Надежда Птушкина, перевод Татьяна Троянович, <http://ptushkina.com>

ЁН. Ведаеце, для вашай сітуацыі вы занадта пераборлівая!

ЯНА. Не магу інакш. Я сур'ёзна да гэтага стаўлюся. І рыхтавалася грунтоўна.

ЁН. Але звярнуліся няўдала. Я не шукаю прыгод.

ЯНА. Няпраўда! Толькі за два апошніх тыдні ў вас было пяць прыгод! Адна замежніца, — вы размаўлялі з ёй па-англійску, — тры зусім юныя суайчынніцы і пятая — маіх гадоў!

ЁН. Дыялог з вамі робіцца цікавым! Здаецца, я ўцяміў! Вы — шантажыстка?

ЯНА. Я проста хачу з вамі пераспаць! І больш нічога ад вас не хачу! Я прапаную вам дзвесце долараў!

ЁН. Дзвесце долараў я бяру за злучку з маім бульдогам!

ЯНА. Але ён, напэўна, у вас шляхетнай крыві! Дзвесце пяцьдзясят! Больш у мяне няма!

ЁН. Тут не варта эканоміць! Вось — бярыце мае сто баксаў і прапануйце трыста пяцьдзясят. Будзеце мець пераважныя шансы! Я не знаўца, але маю такое перакананне.

ЯНА. Дзякуй! Вазьму! Давайце! Давайце вашы сто долараў!

ЁН. (дае ёй сто долараў) Падзякі не трэба!

ЯНА. Прапаную вам трыста пяцьдзясят долараў! Я таксама не ведаю таксы!

ЁН. А казалі, што рыхтаваліся грунтоўна.

ЯНА. На вашым месцы я б згадзілася!

ЁН. А я працягну гандаль. Пятнаццаць хвілін майго часу, працоўнага часу, каштуюць тысячу баксаў!

ЯНА. У мяне не бывае такіх грошай.

ЁН. А я не саступлю.

ЯНА. Але гэта замнога!

ЁН. Значыць, вы ўсё ж такі ведаеце, якія цяпер на гэта тарыфы? Але ж я пародзісты, ці не так?

Автор Надежда Птушкина, перевод Татьяна Троянович, <http://ptushkina.com>

ЯНА. Добра! Ваша ўзяла! Здабуду тысячу долараў! Перад заканчэннем працоўнага дня прыйду да вас у офіс! Чакайце! (збіраецца пайсці)

ЁН. Пастойце! (хапае яе за руку) Вы можаце зразумець простую рэч? У вашым ўзросце гэта пара ведаць! Я не магу зрабіць тое, што вы просіце!

ЯНА. Чаму?!

ЁН. Не хачу вас! Не жадаю вас як жанчыну. Вы мяне не вабіце. Вы мне сэксуальна не даспадобы. І са мной ваша задума марная.

ЯНА. Вы мне таксама не даспадобы! І я зусім вас не жадаю! Я наогул даўным-даўно нікога не жадаю! Але мне не справіцца без вас! Калі б было магчыма! І што з вамі здарыцца, калі вы са мной пераспіце? Вы ж спіце абы з кім! Вы ж нікому не адмаўляеце? Я месяц сачу за вамі! Тыдні тры таму вось на гэтым самым месцы вы пажартавалі з маладзенькай бландзіначкай... Такая чароўная дзяўчынка з касой... Пагаманілі з ёй хвілін пяць... У той жа дзень яна з'явілася да вас напрыканцы працоўнага дня. Чакала вось тут. Вы выйшлі і запрасілі яе ў офіс. Каб пагутарыць, каб спакусіць — на ўсё разам хапіла трыццаць пяць хвілін. І нават не прапанавалі правесці яе! Я чула — вы стаялі каля вашай машыны і вырашалі з ёй, дзе яе высадзіць на шляху да вашага дома. Назаўтра яна зноў прыйшла пад канец працы. З вялізным букетам ружаў. Вы спаткалі яе ласкава і сардэчна. У вас кемлівыя і адданыя супрацоўнікі, яны не разыходзіліся запозна, гулялі ў прэферанс. А яна ўсё чакала. І ўсе былі з ёй далікатныя. І ўсе пакінулі офіс адначасова... адначасова з вамі... І вы наогул не прапанавалі яе падвезці. І яна прыходзіла зноў і зноў. Яна змарнела. Яна пакутавала па-сапраўднаму. Мне было балюча яе бачыць. А вы пачалі злаваць. Нарэшце вам давялося з ёй патлумачыцца. І больш яна не прыходзіла! І праз дзень на гэтым самым месцы вы закадрылі персону жудасна вульгарнага кшталту! Мне за вас было няёмка. Яна чакала на дварэ, пакуль усе разыходзіліся. Вы адпусцілі супрацоўнікаў крыху раней звычайнага. І свіснулі ёй! Вы з ёй пакінулі офіс у выдатным настроі праз сем хвілін! Вы развіталіся з вялікай пяшчотай, і больш яна не з'яўлялася. А вось на прадстаўніцу замежжа вы патрацілі больш за тры гадзіны! На маю думку, гэта не патрыятычна!

ЁН. Навошта вы сочыце за мной?

ЯНА. У вас прыгожая маладая жонка! І вы спіце абы з кім! Бясплатна! Чаму вы не можаце пераспаць такім чынам і са мной?! Тым больш, за трыста пяцьдзясят долараў?!

ЁН. Я не бяру грошай з жанчын.

ЯНА. А чаму ў мяне вымагаеце?

Автор Надежда Птушкина, перевод Татьяна Троянович, <http://ptushkina.com>

ЁН. Я? Вымагаю? Гэта вы мяне дамагаецеся!

ЯНА. Але тая, рыжавалосая, заўчора, таксама вас дамагалася! Яна на вас проста накінулася! Вы нават акно не паспелі зачыніць! І зусім не змагаліся! Я бачыла!

ЁН. Вы — сэксуальная маньячка! Тут, за шчытом, цікаеце ахаяру і налятаеце!

ЯНА. Мне ж трэба было вас вывучыць!

ЁН. Навошта?!

ЯНА (стомлена) Мне трэба пераспаць з вамі!

ЁН. Навошта? Я не палавы гігант! Кавалер я — звычайны. Мяне магчыма замяніць. І нават патрэбна замяніць!

ЯНА. Толькі вы!

ЁН. Чаму? У вас з кімсьці заклад?

ЯНА. За каго вы мяне ўвесь час прымаеце?

ЁН. О'кей! Язык не павернецца сказаць, за каго вас прымаю! Вы што — ушчэнт сэксуальна заклапочаная? Тады — я не для вас. Я ведаю свае магчымасці.

ЯНА. Вы мяне ўвесь час зневажаеце і кажаце непрыстойнае. Чаму?

ЁН. А пайшла ты!... Да слесара! (шпарка аддаляецца)

ЯНА. (следам) Ваш хатні тэлефон 200 21 13! Жонку клічуць Алена! Цяпер жа ёй тэлефаную! Я ведаю — яна дома! Яна не працуе! Гэта ж плён маіх назіранняў за цэлы месяц!

ЁН. Вы — агідная шантажыстка! Мяне ванітуе ад вас!

ЯНА. Кажыце што хочаце.

ЁН. Колькі вам трэба?

ЯНА. Адзін раз! Сама больш два! Але другі раз толькі праз месяц! Але гэта не пажадана!

ЁН. А можна грашамі?

ЯНА. Не.

ЁН. Пяцьсот баксаў! З улікам тых ста, што я ўжо даў.

ЯНА. Не.

ЁН. Без уліку тых ста!

ЯНА. Не.

ЁН. Пяцьсот пяцьдзясят!

ЯНА. Не.

ЁН. Семсот!

ЯНА. Не.

ЁН. Тысяча баксаў!

ЯНА. Не.

ЁН. Колькі вам гадоў?

ЯНА. Сорок... адзін...

ЁН. Бярыце грошы!

ЯНА. Не!!!

ЁН. Я не жадаю вас!

ЯНА. Адзін раз! І я на вас забудуся!

ЁН. Забудзецца? Я не магу так рызыкаваць!

ЯНА. Але чаму? Чаму вы згодні заплаціць тысячу долараў, каб толькі не пераспаць са мной?! Чаму? Чым я такая жудасная? Я ж такім чынам магу наогул з-за вас страціць веру ў сябе?

ЁН. Вы што — з іншай планеты? Хіба так гэта робяць?

ЯНА. Я назірала вас цэлы месяц менавіта каб зразумець — як гэта робяць! Нават словы вывучыла: «Прабачце, можна прыкурыць?»

ЁН. Калі ласка! Ах, халера на яе! Запальнічка ў офісе! Зойдзем — гэта паўкроку! Мо' вып'ем кавы? У мяне як раз маленькі перапынак.

ЯНА. Але гэта было рызыкаўна! Усё ж такі запальнічка заўсёды ў вас у кішэні! І я вырашыла ў вас лепей распытацца, як куды даехаць. Тут можна хоць неяк завязаць гаворку.

ЁН. Гэта — ваша памылка. Прасілі б прыкурыць!

ЯНА. Але ж я не куру!

ЁН. Нічога! Я б вас правільна зразумеў! Трэба заўсёды гуляць па правілах! А цяпер позна! Я вас проста баюся!

Автор Надежда Птушкина, перевод Татьяна Троянович, <http://ptushkina.com>

ЯНА. А чаго мяне баяцца? Я урач! Інфекцыяніст! Нават з халерай працую! І... прабачце, я, напэўна, нешта кажу не тое! Я не збіраюся вам шкодзіць. Мне нічога ад вас не трэба! Толькі, каб вы ўсяго адзін раз са мной пераспалі! Ну, можа стацца, два!

ЁН. Усё спачатку! Прабачце, але я нічога пра вас не ведаю!

ЯНА. А што вам хочацца пра мяне даведацца?

ЁН. Нічога не хочацца!

ЯНА. Але так мы зноў зойдзем у тупік! Я ўсё ж такі распавяду тое-сёе пра сябе. Праўда, нічога асабліва цікавага вы не пачуеце. У мяне на дзіва аднастайнае жыццё. Я нарадзілася ў тысяча дзевяцьсот...

ЁН. Не трэба!

ЯНА. А што не трэба?

ЁН. Вы павінны мяне сэксуальна заахваціць.

ЯНА. Сэксуальна? Вас? Калі ласка, якія ж праблемы! Я нічым не горшая за вашых выпадковых сябровак. Рост у мяне, як у той замежніцы. Сцёгны, дакладна такія ж, як у той вульгарнай дзеўкі! А талія бязмала шырэй, чым у бландзіначкі! Валасы ў мяне, звярніце ўвагу, амаль такія ж, як у вашай жонкі! Я адпавядаю вашаму густу. Здаецца, нешта яшчэ... Не магу ўцяміць — што іменна... Усяго не ахопіш... А, вось жа!!! Грудзі!!! Дарэчы, я без станіка! Вось! Навошта словы? Зірніце! (хутка расшпільвае і расхінае блузку) Вас задаволіць на адзін раз?

ЁН. Вы з глуду з'ехалі! Зашпіліце блузку! (спрабуе зашпіліць сам)

ЯНА. Іншых жанчын вы распранаеце, а мяне — гвалтам апранаеце! Ды не чапайце мяне! Што вы мяне лапаеце проста на вуліцы? Не набівайцеся! Як хачу, так і хаджу!

ЁН. Не крычыце на ўсю вуліцу! Адыйдземся ў бок! (цягне яе на газон)

ЯНА. У вас з'явіліся сакрэты ад суайчыннікаў?

ЁН. Што мне зрабіць, каб вы ад мяне адчапіліся?

ЯНА. Дзівак-чалавек. Панікуе, калі бачыць аголеныя жаночыя грудзі! Палохаецца! Гатовы збегчы! Як жа можна вас спакусіць?! Проста нерэальна! (парывіста кідаецца яму на шыю і цалуе ў вусны)

ЁН штурхае яе ад сябе. ЯНА — нерухома валіцца на зямлю. Ён вагаецца, а потым, на адлегласці, углядаецца.

ЁН. (прысвітвае) Прыкідвайцеся, колькі заўгодна! Я выбачаюся, канешне, ала гэта была самаабарона! Я пайду! А вы тут лепш не з'яўляйцеся! Я буду цяпер хадзіць толькі з аховай! А ахова — гэта хлопцы без лірыкі. (аддаляецца, але потым нерашуча вяртаецца). Ну, прабачце... незнарок. Давайце, на ўсё забудземся?! Я вас пакіну. Да пабачэння. Быў рады пазнаёміцца. (вельмі паціху схіляецца над ёй) Паслухайце! З вамі ўсё добра? Я ніколі ў жыцці не падняў рукі на жанчыну. Даю слова! Але няможна ж так накідацца! Гэта няўдалы спосаб зацікавіць мужчыну! І наогул — калі ён адразу не пажадаў, то практычна няма сэнсу намагацца. Марнаванне часу. Вашы высілкі толькі памяншаюць яго жаданне. Гэта наша натура. (дакранаецца да яе) І яшчэ — на свеце столькі мужчын, што і гаворкі не ідзе аб канчатковым выбары. Лепей мужчыну паслаць да д'ябла! Тады ёсць верагоднасць, што вы хоць ушчамілі яго самалюбства... Ды адкажыце ж! (трасе яе) Я не магу пайсці, таму што не разумею — вы жывая ці не?

ЯНА. Не варочайце мяне! Я пабіла галаву. У мяне страсенне мозгу.

ЁН. Выклікаць «Хуткую»?

ЯНА. Магчыма.

ЁН. О'кей. Бягу выклікаць.

ЯНА. А мяне пакінеце валяцца? У такім стане?

ЁН. А што мне — трымаць вас на руках?

ЯНА. Хаця б перанесці ў офіс і пакласці на канапу!

ЁН. Я нават ваш труп не дазволю ўнесці да мяне ў офіс!

ЯНА. Я з вамі памылілася.

ЁН. І ўсё таму, што адразу мяне не паслухалі!

ЯНА. Мне здавалася, вы — інтэлігентны чалавек.

ЁН. Гэта значыць, вы меркавалі, што менавіта інтэлігентны чалавек заўсёды напачатку за сто баксаў пераспаць абы з кім з першай прапановы? Надвор'е выдатнае! Адпачывайце, а я выклічу «Хуткую».

ЯНА. Яна прыедзе гадзін праз пяць.

ЁН. Вы ж урач, вам відней. І, дарэчы, самі маглі б аказаць сабе першую дапамогу.

ЯНА. Ідзіце вы да д'ябла!

ЁН. Лячу на крылах! Жадаю пайсці на папраўку. Я выклічу «Хуткую», а да гэтага адзін з маіх супрацоўнікаў вас дагледзіць.

ЯНА. Па вашай жа тэорыі ў вас няма самалюбства!

ЁН. Вы паслалі мяне да д'ябла няшчыра. Вам бракуе практыкі! І вы ніколі нічога не даб'ецеся ні ад каго з мужчын, таму што ў вас вельмі кепскія манеры!

ЯНА. (парывіста падымаецца) Ды ідзіце вы да д'ябла! Каціцеся да сваёй бландзінкі з касой! Да вульгарнай дзеўкі! Да рудой іншаземкі! Да ўсіх адразу!

ЁН. Ужо лепей!

ЯНА. Мне ўвогуле мужчыны не партэбныя! Проста як від не патрэбныя! Я б пераспала адзін раз з вамі і больш наогул ніколі ў жыцці не наблізілася б ні да аднаго з мужчын!

ЁН. Так мяне вы абралі для развітання з сэксуальным жыццём? Прыемна цуць, але без авансаў! Ёсць рызыка, што пасля стасункаў са мной, вы пергледзіце свае пагляды на мужчын увогуле і на сэкс у прыватнасці.

ЯНА. Ды што вы аб сабе ўявілі? Вы мне зусім не даспадобы! Вы — нікчэмны хлюст!

ЁН. І што ж мы з вамі час марнуем? Я вам не даспадобы! Вы мне не даспадобы! Разбягаемся!

ЯНА. Пастойце! Вы мне не даспадобы, але вы мне прыдатны! Мяне час прыспешвае.

ЁН. Калі зноў спачатку, я не вытрымаю. Гэта чым я вам прыдатны?

ЯНА. У вас шмат вартасцяў. Ваш інтэлект вышэй сярэдняга.

ЁН. Дзякуй. Прымячай за сабой.

ЯНА. У вас — добрыя манеры, пачуццё ўласнай годнасці, вы павжаеце чужую асобу, высакародна ставіцеся да жанчыны, вы пачцівы, далікатны, цяргімы і цярглівы, вы працавіты, вы — сапраўдны лідар, вы жыццярадасны і не агрэсіўны...

ЁН. Вы занадта пераборлівая. Столькі вартасцяў вам трэба ад мужчыны, з якім хочаце правесці пяць хвілін. І ніякіх кампрамісаў. Напэўна, вы не замужам?

ЯНА. Не! Так! І што? Вас гэта не датычыцца!

ЁН. Я не здзіўлюся, калі вы зусім не былі замужам.

ЯНА. Так, я ніколі не была замужам.

ЁН. Бо вам проста няма за каго выходзіць замуж на гэтым свеце! Нават аднойчы пераспаць вы згодны толькі з дасканаласцю!

ЯНА. Я не хачу замуж. Раней хацела, а цяпер не хачу.

ЁН. Можа, я ўсё ж такі пайду? У мяне перамовы. Я не люблю спазняцца. Дадайце да чарады маіх вартасцяў яшчэ і дакладнасць і адпусціце мяне. А?

ЯНА. Можа быць, вы раздумаецеся? Калі ласка! Я вас вельмі-вельмі прашу! Вы ж мяне больш не баіцеся? Са мной быў стрэс! Вы лічыце, лёгка падыйсці да незнаёмага мужчыны і папрасіць яго з табой пераспаць? Гэта вельмі няпроста! Я нацярпелася з вамі! (плача) У вас ёсць хусцінка?

ЁН. Вазьміце! (сам выцірае ёй твар) Ну, добра... Не такая ўжо гэта праблема. Калі б вы мае праблемы ведалі! Ну, годзе, не плачце!

ЯНА. Слёзы — мая апошняя зброя!

ЁН. Апусціце зброю! Штосьці прыдумаем!

ЯНА. Калі ласка, прыдумайце хутчэй!

ЁН. Хутчэй? Хочаце, я вас з кімсьці пазнаёмлю? Але трэба змяніць паводзіны. Я буду вашым кансультантам. Бясплатна! Я нават ведаю, з кім вас пазнаёмлю. Тут я вам проста гарантую. О'кей?

ЯНА. Божа ж мой, мне патрэбны толькі вы!!!

ЁН. Што ж такое, зноў! Не!.. Можа, вы даўно і таёмна кахаеце мяне?

ЯНА. Ну што вы?

ЁН. Шкада!

ЯНА. Вас кахаюць столькі жанчын!

ЁН. Не прымячай.

ЯНА. Проста, калі гэта будзеце вы, я буду любіць яго. Я буду яго любіць так пяшчотна... Разумеете?

Автор Надежда Птушкина, перевод Татьяна Троянович, <http://ptushkina.com>

ЁН. Здаецца... Вам галава не баліць?

ЯНА. Не. А што?

ЁН. Вы моцна пабіліся. Можа, усё ж такі «Хуткую»?

ЯНА. Гэта павінны быць толькі вы і толькі сённа да паловы ночы!

ЁН. Галоўнае — супакойцеся.

ЯНА. Няўжо вам так цяжка?

ЁН. Усяляк бывае...

ЯНА. Няўжо я такая непрывабная?

ЁН. Не, не такая ўжо вы і непрывабная...

ЯНА. (шчыра) Дзякуй!

ЁН. Калі вы плачаце, то проста вельмі абаяльная! Вы мне нават падабаецеся! Я вас буду згадваць.

ЯНА. Але ж не магу я заўжды плакаць?! А, між іншым, паспрабую! Ведаеце, калі мне было трынаццаць гадоў, я плакала цэлы месяц! І ніхто нічога не мог са мной зрабіць! І сама не магла спыніцца. Я ледзь не памёрла тады. (рыдае)

ЁН. Суцешцеся! Гэта было так даўно! І чаго вы на мяне запалі?! Я не супермэн. Ніякай суперасалодай я вас не пацешу. Гэта я вам гарантую.

ЯНА. Я наогул аб гэтым думаю з агідай.

ЁН. Нішто сабе! Ведаеце, мяне даўно так не адшывалі! Чаго вы, уласна, ад мяне жадаеце?

ЯНА. Таго ж, чаго жадаюць усе жанчыны!

ЁН. Не трэба спасылацца на ўсіх! Я асабіста такую як вы сустракаю ўпершыню! Канкрэтна, чаго вы ад мяне хочаце? Дайце мне просты і шчыры адказ і...

ЯНА. І што?

ЁН. Я — падатлівы чалавек, мне цяжка так зацята адмаўляць абаяльнай жанчыне. Мяне ніхто ў жыцці так чуліва не прасіў аб гэтым. Чаго вы хочаце?

ЯНА. Дзіцяці.

ЁН. Чаго?

Яна. Хацу нарадзіць ад вас дзіцяці.

ЁН. Ад мяне? Чаго нарадзіць? Божа мой! Завошта?!

ЯНА. Сына!

ЁН. Дзякуй!

ЯНА. А каб атрымаўся сын, трэба зачаць яго абавязкова сёння! Я ўмею гэта разлічваць. А, калі не сёння, то ў бліжэйшыя два гады, здолею зачаць толькі дзяўчынку. А я так мару аб сыне! Дзяўчынкам і жанчынам, ведаеце, вельмі цяжка жывецца.

ЁН. О'кей! Вы проста прапанавалі мне падпрацоўку донарам! Ідыёт!!! А ледзь жа не ўклеіўся!

ЯНА. Натуральна, гэта будзе толькі маё дзіця! Ніколі ніякіх прэтэнзій да вас!

ЁН. Дзякуй! Суцэшылі.

ЯНА. Вы яго нават ніколі не ўбачыце!

ЁН. Паслухайце, завошта вы мяне так, га? Чаму вы дапускаеце, што я — паскудства і нягоднік? Што мне можа быць начхаць на ўласнага сына?

ЯНА. Добра, я гатова саступіць.

ЁН. Усё ж такі гатовы? Мне пашанцавала!

ЯНА. Потым абмяркуем.

ЁН. Я б палічыў за лепшае абмеркаваць — перад. А што, ўласна, абмяркоўваць?

ЯНА. Ваш удзел у выхаванні. Вы можаце наведваць яго. Кожны год.

ЁН. Вы самі вырашылі, што вам неабходна са мной пераспаць. Вы самі вырашылі зачаць ад мяне дзіцяці. Вы самі вырашылі, што гэта мусіць быць сын. Цяпер вы вырашылі, колькі разоў за жыццё я яго пабачу. Побач з вамі я наогул не пачуваю сябе мужчынам!

ЯНА. Згода. Я дазволю вам узяць удзел у яго выхаванні.

ЁН. Дзякуй.

ЯНА. На маю думку, вы будзеце хораша на яго ўплываць. Нават лепш, калі хлопчык будзе ведаць, што ў яго ёсць бацька. У хлопчыка не будзе комплексу.

ЁН. Комплексы будуць у мяне! Прабачце, ваша адкрытасць мяняе справу. Я яшчэ гатовы б... Але мець ад вас дзіцяці катэгарычна супраць! Дзякуй, што папярэдзілі! Гэта без

Автор Надежда Птушкина, перевод Татьяна Троянович, <http://ptushkina.com>

варыянтаў! Пытанне катэгарычна здымаецца! Не марнуйце час! У вас яшчэ да сярэдзіны ночы... (глядзіць на гадзіннік) Усё! Спазняюся! Дакладней, ужо спазніўся!

ЯНА. Я пайду следам! Я не адступлюся! Вы не маеце права!

ЁН рашуча падступаецца да яе, дастае з-пад пінжака пісталет і накіроўвае на яе. Яна спалохана выдыхае.

ЁН. Я не жартую і не палюхаю. Буду страляць! Не набліжайцеся да мяне!

ЯНА. (стаіць нерухома) Але ж гэта бязглузда! Вы паводзіце сябе бязглузда! Сын — такое шчасце! Кожны нармальны мужчына хоча сына!

ЁН. Я жанаты! І, калі я захачу сына... аднаго, дзвюх, трох, дзесяць... Мне іх народзіць мая ўласная жонка!

ЯНА. Бачыла вашу жонку! Не народзіць яна вам дзесяць ніколі! Дай Бог, яшчэ хоць аднаго народзіць! А, калі гэта будзе дзяўчынка?

ЁН. У адрозненне ад вас, нічога супраць дзяўчынак не маю. Дзякуй, дзякуй, але, калі дазволіце, мы вырашым гэта з жонкай, без вашай парады? Пакуль мне сын не патрэбны.

ЯНА. Але нельга жыць толькі цяперашнім днём! Вы ж не ведаеце, што яшчэ з вамі будзе ў гэтым жыцці! Нікому гэтага ведаць не дадзена. А, калі вы разыйдзецеся з вашай жонкай?

ЁН. Я не такі вораг шлюбу, як вы! Я ажанюся зноў!

ЯНА. А раптам больш не будзе дзяцей? А дачка на баку маці? І вырасце чужым для вас чалавекам? І ёй ад вас спатрэбяцца толькі грошы? Крыў Божа, канечне! І будзе вам балюча ды самотна?

ЁН. Не хвалюцца, я стрываю.

ЯНА. А я так выхаваю майго сына, што ён заўсёды будзе вас любіць.

ЁН. Дзякуй.

ЯНА. І хто ведае — калі мы станем старымі, аднойчы вы апусціцеся перада мной на калені і будзеце цалаваць мне рукі і дзякаваць за сына (рыдае ў далоні)

ЁН хавае пісталет, набліжаецца, бярэ яе руку і цалуе.

ЁН. Прабачце мяне! Вы чароўная. У вас зусім няма цынізму. Ужо дваццаць хвілін у офісе чакаюць галандцы. Вельмі важная сустрэча. Мала таго, што я не падрыхтаваўся да яе, я

Автор Надежда Птушкина, перевод Татьяна Троянович, <http://ptushkina.com>

яшчэ і спазніўся. І так мае шансы былі невялікімі, а цяпер і зусім нулявыя. Я расчулены. Мне шчыра шкада вас. І вы пачынаеце мне падабацца. Але я нічым не магу дапамагчы. Калі ласка, дазвольце мне пайсці. Я стаміўся.

ПАЎЗА.

Ведаеце, у мяне таксама ёсць праблема. Не такая ўсеагульная, як у вас, але ўсё ж... Адпусціце мяне, калі ласка! Я стаміўся. А яшчэ кроў з носа трэба пераканаць галандцаў паставіць мне партыю кавы на рэалізацыю. У мяне цяпер няма грошай на перадаплату. Яны нічым не рызыкуюць, і рэпутацыю маю яны ведаюць, і рэкамендацыі бездакорныя і важкія... Але дабіцца поспеху практычна немагчыма! А я не магу страціць такі прыбытковы кантракт. А грошай у мяне цяпер няма. Але, калі я страчу кантракт, у іншых пастаўшчыкоў могуць з'явіцца сумневы ў маёй здольнасці плаціць увогуле. Сумневы ў надзейнасці маёй фірмы. І наогул, ад гэтага шмат чаго залежыць. Я павінен выйсці з гэтымі галандцамі на прынцыпова новы ўзровень.

ПАЎЗА.

Мне б вашы здольнасці! Здаецца, вы нават нябожчыка можаце пераканаць у чым заўгодна!

ЯНА. Нябожчыка... Але не вас!

ЁН. Нам проста не хапіла часу.

ЯНА. Вы ўжо пачалі здаваць пазіцыі?

ЁН. Увогуле, дзесьці — так... Але вы дапусцілі памылку — завярнулі пра дзіця...

ЯНА. Я пачала вам падабацца?

ЁН. Не ў гэтым справа! З вамі — прасцей згадзіцца, чым адмовіць. Вы — чысты менеджар. Можа, перавабіць вас да сябе працаваць?

ЯНА. А ваша жонка не будзе раўнаваць?

ЁН. Да вас? Ніколі. Прабачце! Ведаеце, я рызыкну. Я асмелюся на шалёны крок. Хай будзе па-вашаму! Хадземце да мяне ў офіс!

ЯНА. Ура!

ЁН. Я правяду вас у ванны пакой...

ЯНА. Так!

ЁН. Давядзеце сябе да ладу!

Автор Надежда Птушкина, перевод Татьяна Троянович, <http://ptushkina.com>

ЯНА. Так!

ЁН. Я буду ўвесь час побач...

ЯНА. Так!

ЁН. Увесь гэты час я буду тлумачыць вам пра каву, пра розніцу паміж перадаплатай і рэалізацыяй...

ЯНА. Зусім неабавязкова!

ЁН. ...каб нацкаваць вас на галандцаў!

ПАЎЗА.

ЯНА. Вы сур'ёзна?

ЁН. Куды ім супроць вас! Зломацца! О'кей?

ЯНА. Не!

ЁН. Не хвалююцца! Я буду побач. Я буду засцерагаць.

ЯНА. Не.

ЁН. У рэшце рэшт, я спазніўся праз вас! Мне гэта вельмі важна. Усяго адзін раз!

ЯНА. Не здолею! Я ніколі не ўдзельнічала ў такіх перамовах! Я вам толькі шкоды вам нараблю!

ЁН. Гатовы рызыкнуць, таму што горш, баюся, быць ужо не можа.

ЯНА. Я ўсяго гэтага не разумею.

ЁН. Гэта лёгка!

ЯНА. Я наогул не ведаю, што казаць!

ЁН. Галандцы не ведаюць мовы! Я здолею вам падказваць. Калі не атрымаецца за адзін раз, то можна будзе наладзіць другую сустрэчу. Не варта было б, але што рабіць? За дадатковыя грошы! Паўгадзіны працы — і я плачу вам дзвесце долараў.

ЯНА. Не лічачы тых ста баксаў, што ўжо далі?

ЁН. Не лічачы! Тыя — за маральны ўрон! А, калі схіліце з першага разу, плачу чатырыста долараў.

ЯНА. Вы сур'ёзна лічыце, што я магу справіцца? Я ніколі ў жыцці гэтым не займалася!

Автор Надежда Птушкина, перевод Татьяна Троянович, <http://ptushkina.com>

ЁН. За адным вашым дэбютам я ўжо назіраў. Гэта было бліскуча!

ЯНА. Але вынік?..

ЁН. Вы зрабілі ўсё, што маглі!

ЯНА. Добра, згода. Але я магу разлічваць...

ЁН. На чатырыста долараў? Можаце. І вельмі спадзяюся, што мы пасябруем! Я прашу вас!
Вы згодны?

ЯНА. Вельмі просіце?

ЁН. Вельмі!

ЯНА. Тады — наперад.

ЁН. Наперад!

Другая частка.

Зацямненне.

Яе голас.

Яго голас.

Два новыя мужчынскія галасы. Размова па-англійску. Па інтанацыі адчуваецца, што развітваюцца. Галасы пераплятаюцца, узнятыя, дабразычлівыя, перасыпаныя яе смехам.

Святло.

Офіс.

Убранства аскетычна-канцылярскае. Пісьмовы стол, паваротнае крэсла. Вуглавая канапа, перад ёй журнальны столік. На століку — кубкі, кілішкі, пачатая пляшка каньяку. Дзекольвечы стаяць кардонныя скрынкі. У закутку — сейф.

Ён і ЯНА рагочуць, тузаюць адно аднаго, штурхаюцца, важдваюцца, паводзяць сябе, як хаўруснікі пасля вялікага поспеху. І невядома — хто з іх у большым захапленні. Яна пахарашэла. Ёй пасуе яго пінжак, які адразу зрабіў яе стылёвай. Але значна больш ёй пасуе — радасць. Яна хапае яго за рукі і крычыць.

ЯНА. Ура! Віват! Перамога!!!

ЁН. Дзякуй, дзякуй! Дзякуй!!! Вы светлая галава! Я ўвесь час цешыўся вамі! Вы такая няўхільная! Гаротныя галандцы! Яны ж упершыню пабачылі такую жанчыну! Бойкую! Бліскуча дасціпную! І колькі ў вас такту, вытанчанасці, какетства! Я не сустракаў іншай такой жанчыны, якая б ішла хоць у якое параўнанне з вамі! І як валодаеце англійскай!

ЯНА. А ў вас з англійскай неважнецка!

ЁН. Вы мяне падцягнеце! Дзесяць баксаў за гадзіну!

ЯНА. Для такіх пенцюхаў, як вы — дваццаць!

ЁН. Гандаль адмяняецца! Я ў захапленні ад вас! І галандцы засталіся ў захапленні! Запрасілі ў Галандыю!

Автор Надежда Птушкина, перевод Татьяна Троянович, <http://ptushkina.com>

ЯНА. І вас таксама запрасілі!

ЁН. У акурат! Запрасілі! І мяне — таксама!

ЯНА. Галандцы — нацыя далікатная. Аддаюць перавагу жанчыне.

ЁН. Тым больш, калі гэта самая абаяльная жанчына на свеце! І адмысловы псіхолаг! І бліскучая актрыса! І фантазёрка! Якая моцная прыдумка! Нам — з’явіцца перад галандцамі ў якасці бязмежна закаханай пары! Толькі закаханым лёгка даруюць

спазненне. І наогул — нам не да паставак кавы! І наогул — нам не да грошай! Нам бы толькі быць разам! Закаханыя выклікаюць давер. Людзі, здатныя на ўзнёслыя пачуцці, не могуць быць махлярамі. Закаханых хочацца ахінаць клопатам. На свеце так небагата сапраўднага кахання, што навакольныя несвядома раз за разам шануюць яго.

ЯНА. О, але ж вы — паэт!

ЁН. Калі вы мне прапанавалі гэты ход, шчыра кажучы, я адразу не ацаніў яго. Дый як прыдацца закаханым? Я ўжо і забыўся, калі гэта са мной было! Але вы падказалі геніяльную метад. Проста не адводзіць ад вас вачэй ні на імгненне. Вы мне загадалі сачыць за маім тварам і не дазваляць з’яўляцца на ім нішчымнаму выразу. Я засвоіў, што, ці павінен усміхацца, ці глядзець сур’ёзна і шматзначна.

ЯНА. О, як вы ўсміхаліся! Вы проста зіхацелі!

ЁН. На нервовай глебе! Я баяўся, што нас публічна зловяць на хлусні.

ЯНА. А, калі вы глядзелі на мяне засяроджана і маркотна, аб чым вы думалі?

ЁН. Перамнажаў у галаве чатырохзначныя лікі. Ухваліце мяне! Я глядзеў на вас так старанна, што, здаецца, ужо ніколі ў жыцці на вас не забудуся.

ЯНА. Можаце перавесці дух. Зараз мы адны. І ўжо няма аніякай патрэбы глядзець на мяне так зацята.

ЁН. Вы — любата! І я хачу на вас глядзець. Можна?

ЯНА. Як вам ямчэй.

ЁН. Капіталісты ўсё ж такі наіўны народ. Вы заўважылі, якія яны былі расчуленыя, узрушаныя, зачараваныя нашым каханнем? Вы — выбітны рэжысёр!

ЯНА. Няцяжка быць выбітным рэжысёрам з такім адмысловым артыстам, як вы.

ЁН. Заўважаеце, я так увасобіўся ў ролю, што да гэтай пары не здолеў з яе выйсці? Звярніце ўвагу, як я гляджу на вас!

ЯНА. І што на што цяпер вы памнажаеце ў галаве?

Автор Надежда Птушкина, перевод Татьяна Троянович, <http://ptushkina.com>

ЁН. О, гэта вельмі буйныя лікі! А з вамі прыемна мець справу і прыемна гаманіць.

ЯНА. Няўжо я дачакалася камплімента?!

ЁН. Гэта — не камплімент. Гэта — праўда.

ЯНА. Двойчы дзякуй.

ЁН. Вам — дзякуй! Падсабілі як трэба! Па вялікім рахунку — выратавалі! І не сярдуйце на мяне! Я трымаўся як нікчэмны дурань. (Горне яе да сябе і цалуе)

ЯНА спачатку замірае, потым нечакана парывіста вызваляецца.

ЯНА. (Робіць крок ад яго) Прабачце! Я, напэўна, сама дала падставу. Але зараз гэта крыху нечакана... Прабачце...

ЁН. (Набліжаецца і ўпэнена абдымае яе) Не магу ўтрымацца. Божа, які водар вашых валасоў! І вы гэтак пяшчотна і пераможна глядзелі на мяне перад галандцамі! І я, як ідыёт, марыў, што ў вашай пяшчоце ёсць хоць каліўца шчырасці. І я ўсё згадваў, як вы мяне малілі... І цяпер пазіраю на гэта інакш.

ЯНА. Давайце, забудземся! Вы не згадзіліся, я скарылася. А цяпер позна.

ЁН. Не хачу забывацца! Я быў дурнем! У вас шыкоўныя грудзі, вы мелі рацыю... (Расшпільвае на ёй блузку)

ЯНА. Што з вамі здарылася?

ЁН. Штосьці не так?

ЯНА. Усё не так.

ЁН. У мяне ад вас закружылася ў галаве.

ЯНА. У мяне таксама... Але, я мяркую, ад каньяку. І наогул — мы перакружыліся.

ЁН. (Ціха) Я распрану вас?.. Гэта будзе найлепшы ўспамін.

ЯНА. Ведаеце, у мяне знік настрой.

ЁН. На гэта не варта звяртаць увагі! Не час для капрызаў! У нас усяго тры гадзіны, каб зачаць сына. Вы дапамаглі мне, я дапамагу вам. Паслуга за паслугу. Я вельмі пастараюся.

Автор Надежда Птушкина, перевод Татьяна Троянович, <http://ptushkina.com>

ЯНА. Дзякуй. Не. Мы выпілі — могуць быць наступствы для дзіцяці.

ЁН. Алкаголь яшчэ ў кроў не трапіў. І наогул — мы выпілі па дваццаць пяць грамаў! Вы не ўяўляеце — колькі я выпіў перад тым, як... А дачка ў мяне — самі бачылі — здаровенькая. Дый калі б я тады не выпіў, яе і на свеце не было б! Калі справа толькі ў гэтым... Вы больш не адчуваеце да мяне агіды?

ЯНА. Я стамілася. Такі незвычайны дзень! Вы цалкам перавалілі на мяне перамовы! І толькі падносілі каву! І лупілі на мяне вочы!

ЁН. Тым больш, вам неабходна перамена ўражанняў. Дый наогул — што мы ўсё спрачаемся, спрачаемся? Давайце, урэшце, прыйдзем да згоды!

ЯНА. Вы мяне не паважаеце?

ЁН. Вар'ятка! Я цябе жадаю! Я не адпушчу цябе! Божа, які водар тваіх валасоў! І, дарэчы, як тваё імя?

ЯНА. Гэта нічога не значыць. Навошта вы? Не трэба. Я прашу вас. Я не кахаю вас.

ЁН. Ні з кім цяпло не прамяняю на холад шчырасці тваёй! Галандцы ад тваіх вачэй з глузду з'ехалі! Няўжо, ты ўвесь час прыдавалася?

ЯНА. Безумоўна!

ЁН. Я даўно не даю веры жанчынам. І ўсё ж, цяпер чамусьці шкадую. Крыўдна мне і маркотна. Адзінаму Богу вядома, чаму. І ўсё ж такі ты — самая абаяльная жанчына на зямлі!

ЯНА. Вы паўтараецеся. Не трэба мяне чапаць!

ЁН. А хто каго першым пачаў дамагацца?! Я ўжо забытаўся. Здаецца, ініцыятыва была не мая?

ЯНА. Не хвалюйцеся, я знайду кагосьці яшчэ.

ЁН. Глупства! Каго знойдзеш? Ноч на дварэ!

ЯНА. Але ёсць жа на свеце, акрамя вас, маладыя здаровыя і прыгожыя мужчыны?

ЁН. Я, здаецца, раўную. Аднак, як багата забытых адчуванняў абудзіла ты ўва мне! Не куроч жа ўсё, калі ласка! Нам зараз будзе так хораша! ОК?

ЯНА. Я старэйшая за вас.

Автор Надежда Птушкина, перевод Татьяна Троянович, <http://ptushkina.com>

ЁН. Я не такі пераборлівы, як ты. І якое гэта мае значэнне для адной ночы?

ЯНА. Дый адпусціце ж мяне!

ЁН. У чым справа? Што з табой здарылася? Што я раблю не так? Я штосьці не тое кажу? Я чымсьці цябе пакрыўдзіў?

Яна. Проста, пара дадому. У мяне — справы.

ЁН. Хворых дома па начах прымаеш?

ЯНА. Здараецца — уявіце сабе! У нашым доме шаснаццаць пад'ездаў. І ўсе да мяне ходзяць! Нават з зубным болем! Хопіць! Я сказала — пакіньце мяне! Што мне — на дапамогу клікаць, ці што?

ЁН. Ідзіце.

ЯНА. Але...вы мяне трымаеце...

ЁН. Я вас не трымаю. Я вас абдымаю. Прынамсі, вы не здатны адчуць розніцу. (Выпускае яе) Воля ваша! Бяжыце!

Тэлефонны званок.

ЯНА хапае трубку.

ЯНА. Аллё! Вы не туды трапілі. Гэта могількі. І такіх тут няма. (Кідае трубку)

ЁН. Дасціпны жарт! Віншую!

ЯНА. Трэба было вас паклікаць. Тым больш, тэлефанавала ваша жонка.

ЁН. А навошта ўзялі трубку?

ЯНА. Рэфлекс. Не хвалюйцеся, яна зараз напэўна перазвоніць.

Тэлефонны званок.

ЁН. (Бярэ трубку) Прывітанне! Я адзін. Затрымаўся з галандцамі. Усё нармальна. Так, згадзіліся. Дзякуй. Так, еду. Я на выхадзе. І цябе таксама. (Кладзе трубку)

ЯНА. Як я стамілася.

ЁН. Я вас падвязу.

ЯНА. Дзякуй. Дайду пехатою.

Автор Надежда Птушкина, перевод Татьяна Троянович, <http://ptushkina.com>

ЁН. Дазвольце усё ж такі вас падвезці? Вы гатовы? Хадземце!

ЯНА. Дайце цыгарэту!

ЁН. Не дам. Вы не курыце.

ЯНА. Я пачну.

ЁН. Не раю. Уцягніцеся.

ЯНА. Вам-та якая розніца — уцягнуся ці не ўцягнуся? Усё роўна вы мяне больш ніколі не ўбачыце!

ЁН. Я проста яшчэ не звыкся з гэтай думкай. Калі ласка. (Дае цыгарэту) Калі ласка. (Шчоўкае запальнічкай)

ЯНА. Глядзіць на цыгарэту і кладзе яе на столік.

ЁН. Можа, усё ж такі, кавы?

ЯНА. Дзякуй. Не хвалюйцеся. Я вас затрымліваю?

ЁН. Трошкі.

ПАЎЗА.

ЁН. Можна з вамі пагутарыць?

ЯНА. Я слухаю.

ЁН. Вы мне праўда вельмі падабаецеся. Мне шкада так вось разлучыцца з вамі і страціць вас. І не забывайцеся — нас разам запрасілі ў Галандыю! Што я скажу галандцам? Яны зацікавіліся менавіта вамі. Мне што выдумляць? Гісторыю нашага разрыву, вашай здрады ці вашай пагібелі?

ЯНА. Усё што хочаце.

ЁН. Я хачу — запрасіць вас папрацаваць са мной. Колькі вы атрымліваеце як урач?

ЯНА. Небагата.

ЁН. Спачатку, прапаную ўтрая больш. І гэта не мяжа.

ЯНА. Гаротная Радзіма! Калі ўсе пойдучь у камерцыю, хто ж будзе лячыць?

ЁН. У мяне няма амбіцый — браць на сябе клонат аб усёй краіне. Я пражыў жыццё і не бачыў ніводнага чалавека, хто б гэта адужыў. Мне сапраўды хочацца з вамі працаваць. Вы цудоўная, разумная і адукаваная жанчына! У вас ёсць воля. Вы дасціпны папличнік, і ўсё разумееце з паўслова. Вы практычная, хоць і трошкі легкаверная. Вы ўсё ловіце ўлет. У вас

ёсць перакананні. Вы нястомная і актыўная. Вы адважная і рашучая. Вы, па сутнасці, сапраўдны лідар.

ЯНА. Колькі вартасцяў! Я не пазнаю сябе ў гэтым партрэце! А вы не страшыцеся канкурэнцыі?

ЁН. Не. Мы ж з вамі ідэальна дапаўняем адно аднаго. Вы авантурыстка, а я абачлівы. Вы адчуваеце галоўнае, а я ўважлівы да дробязей. Вы адукаваная, у вас наватарства, а ў мяне досвед. Вы залежыце ад настрою, а я паслядоўны. І наогул, вы мне падабаецца ўсё больш і больш.

ЯНА. Добра, я падумаю.

ЁН. Падумайце. Вось мая візітоўка. Буду чакаць вашага адказу. Куды вас цяпер адвезці?

ЯНА. Вы прасілі падумаць. Сядзіце і чакайце. Я думаю.

ПАЎЗА.

ЁН. Зварыць кавы?

ЯНА. Вы нудны. Не маўчыце! Гаварыце! Мне няважна — што. Хай будзе фонам.

ЁН. Не магу гаварыць і ведаць, што мяне не слухаюць.

ЯНА. Я буду браць ўдзел у гаворцы. Я не горш вашага лёгка магу казаць адно, а думаць зусім іншае.

ЁН. Але я ні на што падобнае не прэтэндую! А чаму вы ніколі не былі замужам? Я не пакрыўдзіў вас? Я б не спытаўся, калі б вы былі нейкай пачварай.

ЯНА. Я хацела выйсці замуж па каханні.

ЁН. У вас было безнадзейнае каханне? У жанчын бывае. Яны нейкім чынам уклеіваюцца ў гэта. І трацяць час.

ЯНА. У мяне было горкае каханне.

ПАЎЗА.

ЯНА. Я распавяду. Жанчыны ж без памяці ад размоў пра каханне!

ЁН. Можна, другім разам?

ЯНА. Паслухайце мяне, прашу.

ЁН. Канечне, канечне...

Автор Надежда Птушкина, перевод Татьяна Троянович, <http://ptushkina.com>

ЯНА. Мне было трынаццаць. Я была летам у бабулі на моры. І там я сустрэла яго. Яму было васьмнаццаць. Божа, які ён быў прыгожы! Чарнявы, загарэлы, у сіней кашулі аднаго колеру з яго сінімі вачыма! Я ніколі ні перад, ні пасля, не сустракала хоць трохкі падобнага на яго. Адна веда, што ён ёсць на свеце, доўгія гады быццам бы бараніла мяне ад усяго ліхаімства жыцця. У ім не было агрэсіі. Ён быў неяк па-прафесарску пачцівы, далікатны, у яго былі надзвычай добрыя манеры. І такія шчыры даверлівы смех. І белыя

роўныя зубы. Я пакахала яго з першага позірку. Я пакахала яго глыбока, моцна, палка і сарамліва. Як толькі і можа пакахаць начытаная, схільная да летуценняў дзяўчынка. Гэта цягнулася тыдзень, не больш. Мы нічога надзвычайнага не паспелі сказаць адно аднаму. Каханне напаткала нас раптоўна. Мы паспелі пакахаць, але прывязацца адно да аднаго не паспелі.

ПАЎЗА.

ЁН. Дзякуй, дзякуй, што вы вырашылі гэтым са мной падзяліцца. Што далей?

ЯНА. У мяне на лецішчы яшчэ да яго вызначылася сваё кола з суседскіх хлопцаў і іх дзяўчаты, некалькі парачак. І я неяк пабочна і недарэчна да іх прыбілася. І каханне ні з кім не круціла. І пары ў мяне не чакалася. Купаліся, ганялі на мапедах, рэзаліся ў карты, у настольны тэніс... Прынамсі, я небагата часу бавіла з імі. Чытала ўзапой, аб чымсьці мроіла, шмат аб чымсьці журылася... Я шанавала сваю самоту. І ўсё ж такія гэтым хлопцам не спадабалася, што побач са мной замаячыў нехта чужы. Яны шчэрыліся на яго, чаплялі. А ён іх не тое каб не баяўся, а нават неяк не заўважаў. Гэта, напэўна, больш за ўсё і раззлавала іх.

ПАЎЗА.

ЁН. І што далей? Дзякуй, дзякуй, я слухаю...

ЯНА. Адночы раніцай я прачнулася ад таго, што здарылася ліха. Я ўстала і пачала соўгацца вакол дома, быццам шукаць гэтае ліха. Сонца паліла. Жукі свідравалі паветра. Цвілі геаргіны. Усё дыхала звычайнай благаснасцю. Я паступова супакоілася і пайшла да калонкі па ваду. І там пачула размову суседак. Ноччу знявечылі хлопца, прывабнага такога, што з сястрой і маці жывуць на лецішчы каля самага мора. Само знайшло мяне маё ліха! Я пакідала вёдры і пайшла ў двор насупраць. Ах, як прыпекала сонца, быццам у Старажытнай Іудзеі. Пасярод двара мая кампанія парасстаўляла бутэлькі і паліла па іх з дубальтовак. А яшчэ дубальтоўка ляжала на стале. Я ўзяла яе і прыцэлілася ў аднаго, па мянушцы Сасна, імя не памятаю. Побач з яго домам раслі сосны, таму і мянушка такая. Я

Автор Надежда Птушкина, перевод Татьяна Троянович, <http://ptushkina.com>

доўга і старанна прыцэльвалася. Баялася прамазаць. А цішыня нахапілася! Чутно было, як у хляве б'е ў вядро крохкі струмень малака. Яго маці даіла карову. Я стрэліла. Мне моцна аддало ў плячо. Сасна паваліўся, як падрэзаны. А я прыцэлілася ў Ваську-Токара. Яшчэ мімаходзь здзівілася — чаго ж ён такі белы? Здавалася б, толькі што быў загарэлы, як афрыканец! І тут яго дзяўчына, не памятаю як звалі, завішчала, быццам яе рэжуць, і кінулася яго сабой затуляць. А ён яе нават не адштурхнуў. Нават неяк прысядаў за яе спіной. Яна мне замінала. Я не хацела па ёй страляць. І раптам, адкуль узялася, маці Сасны! І загаласіла: «Забілі! Забілі сыночку!» Я кінула стрэльбу і пайшла прэч. Не памятаю — як апынулася на яго лецішчы ля затокі. Дзве сплаканыя жанчыны, маці і сястра, збіралі рэчы. А з якой нянавісцю яны паглядзелі на мяне! Не памятаю, як і калі вярнулася дадому. Мяне ўжо чакала паліцыя.

ПАЎЗА.

ЁН. Дзякуй, дзякуй...

ЯНА. А цяпер трымайцеся!

ЁН. Што, што?..

ЯНА. Вы падобны на таго хлопчыка, якога я яшчэ так доўга кахала і ніколі больш не бачыла.

ЁН. Дзякуй, дзякуй... Я зайздросчу вам. У мяне ніколі не было такога каханьня. Я наогул не надта веру ў каханне.

ЯНА. Я абрала вас таму, што хацела, каб мой сын быў падобны на яго.

ЁН. Дзякуй. Але так не бывае. (Глядзіць на гадзіннік) Дзясятая гадзіна.

Тэлефонны званок.

Звоніць доўга, але ніхто не бярэ трубку.

ЯНА. Вам дзякуй.

ЁН. Мне? За што?

ЯНА. Я сёння зразумела — нельга ўсё жыццё падначаліць мінуламу. (Смяецца) Калі я вас умаўляла ўдзень, то панічна баялася, што прагару. Тады б я проста звар'яцела ад ганьбы. Як быццам не бывае поспехаў ганебней знявагі!

ЁН. (Смяецца) У нас ужо агульныя ўспаміны. І знявагі, і поспехі.

ЯНА. Я пасталела за сённяшні дзень. І не разумею сябе тую, якой была ранкам. Як магла я спадзявацца нарадзіць люблага сына ад нялюблага мужчыны?

Автор Надежда Птушкина, перевод Татьяна Троянович, <http://ptushkina.com>

ЁН. Я вам зусім не падабаюся?

ЯНА. Не, не падабаецца.

ЁН. Крыўдна.

ЯНА. Што зробіш?

ЁН. А можна даведацца — чаму? Раней вы знаходзілі ўва мне столькі вартасцяў.

ЯНА. Я памылялася.

ЁН. Крыўдна! Я ўжо неяк абвыкся, што нешта ўяўляю сабой у вашых вачах.

ЯНА. Цяпер, калі я вам патрэбная, вы гэтак рахмана ўсміхаецца, гэтак прыязна глядзіце...
Можна паверыць, што я сапраўды вам падабаюся.

ЁН. І вы сапраўды мне падабаецца. Вам не хапае ўпэўненасці. У вас няма падстаў не верыць ва ўласную прывабнасць.

ЯНА. Гучыць прастадушна, адкрыта і шчыра.

ЁН. Я кажу тое, што думаю.

ЯНА. Але ўжо не так намагаецца, як перад галандцамі.

ЁН. Раз на раз не перападаецца.

ЯНА. А чаму на дварэ я не здалася вам прывабнай?

ЁН. Я тады не ведаў вас.

ЯНА. Вы не ведалі, што ад мяне вам можа быць карысць? І прывабнасць, і шчырасць вы проста ўключаеце, калі вам трэба штосьці спажываць.

ЁН. Адзінаццатая гадзіна. Дома хвалюецца жонка. Трэба лічыцца з чужымі пачуццямі.
Куды вас адвезці?

ЯНА. Я плённа папрацавала на вас?

ЁН. Так, плённа. Дзякуй.

ЯНА. А чатырыста баксаў дзе? Вы мне абяцалі, калі...

ЁН. (Перапыняе) Даруйце, забыўся. Калі ласка. (Дастае з кішэні грошы, бярэ канверт, кладзе туды грошы і падае ёй)

Автор Надежда Птушкина, перевод Татьяна Троянович, <http://ptushkina.com>

ЯНА. (Не бярэ) Вы паставілі мяне ў няёмкае становішча. Вымусілі нагадаць пра грошы. Гэта не па-джэнтльменску.

ЁН. Прабачце. Праўда ваша.

ЯНА. Сотню баксаў выньце. Я вам іх вяртаю.

ЁН. Няхай гэта будзе мой асабісты прэзент вам.

ЯНА. Я нічога не прымаю ад пабочных людзей.

ЁН. Добра. (Уздыхае і дастае са стосу адну купюру)

ЯНА. О, колькі грошай!

ЁН. Збіраецца мяне абрабаваць? Я зарабляю, таму што ўмею працаваць.

ЯНА. Вы не працуеце, вы гандлюеце.

ЁН. Вы цалкам маеце рацыю. Але і вы не працуеце, а робіце выгляд, што лечыце людзей.

ЯНА. Я падумала. Я не буду працаваць на вас.

ЁН. (Раптоўна абдымае яе і лёгка кранаецца вуснамі яе вуснаў) Я не хацеў вас пакрыўдзіць. І я не разумею, што адбываецца? Чаму мы рушым да такой развязкі? І як гэта змяніць? Тэлефануйце мне! Тэлефануйце! Не знікайце! І вазьміце грошы! Вы іх сумленна зарабілі. (Кладзе канверт на стол)

ЯНА. Не вазьму. Прыміце канверт.

ЁН. Мы можам ісці.

ЯНА. Вы прапанавалі кавы!

ЁН. Іншым разам!

ЯНА. Не будзе іншага разу! Мы развітаемся, і я пайду назаўжды.

ЁН. Вы жывеце дзесьці побач?

ЯНА. Адносна побач. Ну і што?

ЁН. Выпейе кавы ў сябе дома.

ЯНА. Я не трымаю дома кавы.

Автор Надежда Птушкина, перевод Татьяна Троянович, <http://ptushkina.com>

ЁН. (Уключае настольную лампу, дастае са скрынкі бляшанку кавы) Цяпер у вас дома будзе кава. «Класік» задаволіць? Даю вам на ўспамін.

ЯНА. Я ж сказала, што не прымаю падарункаў абы ад каго!

Тэлефонны званок. Звоніць працягла. Трубку ніхто не зняў.

ЁН. Прабачце, але каву варыць ужо няма калі. Спяшаюся. Мяне чакае жонка. Хвалюецца, не спіць. Вам цяжка гэта зразумець. Вы — чалавек вольны. (Напаказ чакае)

ПРАЦЯГЛАЯ ПАЎЗА.

ЯНА. (Ціха) Пацалуйце мяне на развітанне. Калі ласка.

ЁН. (Цалуе) Не знікайце! Мне будзе вас неставаць. Прыходзьце.

ЯНА. Напрыканцы працоўнага дня? Стаяць вось там і чакаць, пакуль вы мне свісніце? І гадаць — пажадана я вам сёння ці не?

ЁН. (Вельмі сур'ёзна і з шанаваннем) Чаго вы ад мяне хочаце? Я не магу зразумець, хаця і вельмі намагаюся. Вы мусіце самі мне гэта сказаць. Набярыцеся рашучасці і скажыце. Вы можаце быць адважнай. І няўжо адважнай быць прасцей, чым шчырай?

ЯНА. Каб я сама разумела...

ЁН. Як жа мне вас зразумець, калі вы самі сябе не разумееце?

ПАЎЗА.

ЁН. (Сур'ёзна і пшчотна) Гэта ў вас насланне.

ЯНА. (Скаланулася) Насланне?! Так! Праўда ваша.

ЁН. Раніцай вы на ўсё зірнеце па-іншаму. А праз тыдзень забудзецеся на свой цяперашні настрой. Пэўна, і на мяне забудзецеся.

ЯНА. Мне жахліва. Мне зноў трынаццаць. І я зноў у эпіцэнтры навалы. І няма паратунку. Я ж заўсёды ведала, што самота — гэта не тады, калі няма нікога. А тады, калі табе патрэбны толькі адзіны. Я была такой асцярожнай. Я сябе так літвала. Я не магла дазволіць, каб маё сэрца разбілася яшчэ раз. Мне не варта было набліжацца да вас. Я назірала за вамі месяц. Я марыла, уяўляла, захаплялася вамі, абуралася, раўнавала, ненавідзела вас, тамілася... Я жыла!!! Не было ні аднаго звычайнага дня! Кожны дзень быў перапоўнены вамі! Навошта хлусіць сабе і вам? Я кахаю вас безразважна, страсна, глыбока... Я кахаю

вас! І што мне рабіць з маім каханнем да вас? (апускаецца перад ім на калені) Парайце, што мне рабіць?

ЁН таксама апускаецца на калені, абдымае яе і гойдае, як дзіцяці.

ЁН. Мая бездапаможная трынаццацігадовая дзяўчынка! Любая мая, харошая! Адкуль ты ўзялася? Адкуль уварвалася у маю будзёншчыну? Ты — маё неспадзяванае свята. Ад цябе павявае бэзам. Чаму? Таму што я кахаю цябе. Я хачу, каб ты была шчаслівай. Я адвязу цябе туды, дзе купім табе сукенку, як у прынцэсы і крышталёвыя туфлікі. Ты сама не ведаеш, якая ты чароўная! Я кахаю цябе.

ЯНА. (Рыдае) Дзякуй...

ЁН. Я ўдзячны лёсу за цябе. Я не варты цябе. Лепш за цябе ў мяне не было нічога ніколі. Мне трыццаць год. Я не жыў яшчэ. Я будаваў сябе. З нічога. З правінцыйнага хлопчыка сярэдніх здольнасцяў, адно добрасумленнага. З хлопчыка, у якога бацька піў і біў маці, а маці плакала і працавала, каб гадаваць трох дзяцей. Я прыехаў у сталіцу. Вучыўся і працаваў, зарабляў і амаль усё дасылаў маці для сястрычак. Ажانیўся неяк раптоўна, па настроі, і цяпер мне здаецца — без кахання. Так, я шмат зарабляю, але ў мяне няма ні часу, ні жадання траціць грошы. У мяне ніколі ў жыцці не было адпачынку. Я не магу паверыць ў тое, што адбываецца ў нас з табой. Я не веру.

ЯНА. Дзякуй...

ЁН. Ты плачаш... Якія вабныя слёзы... якія салодкія... Мая маленькая дзяўчынка, мы паедзем з табой у Галандыю.

ЯНА. У Галандыю? (паўза) Я амаль што нідзе не была. Мая маці шмат гадоў хварэла, і яе нельга было пакінуць адну. Я хачу ўбачыць свет разам з табой. Без цябе, навошта мне свет?

ЁН. Я пакажу табе ўвесь свет. Мы будзем шмат ездзіць удваіх. А потым ты народзіш дзяўчынку. Можа, усё ж такі згадзішся на дзяўчынку, калі ўжо з хлопчыкам спазняемся?

ЯНА. Няхай будзе дзяўчынка! І дзяўчынкам часам жывецца не так ужо і блага.

ЁН. Дзякуй! Табе ж не будзе так балюча разлучыцца са мной, калі ў цябе застанеца наша дзяўчынка? Але я заўсёды, заўсёды буду дапамагаць табе!

ЯНА. Так...

ЁН. Я баюся зрабіць табе балюча. Ты такая ўразлівая. Табе не будзе занадта балюча?

ЯНА. Не.

ЁН. Я кахаю цябе.

ЯНА. Так.

ЁН. Ты мяне кахаеш?

ЯНА. Так. Табе пара. Цябе чакаюць і хвалююцца.

ЁН. Жонка спіць. Яна рана кладзецца. Стамляецца з дачкой. Дачка ў нас сапраўды капрызуе, а жонка і, сапраўды нервовая. Ёй цяжка дагадзіць. Ёй не па нораве ўсё, што я раблю. Ёй коле вочы ўсё, што я кажу. Яна вечна сварыцца, што я затрымліваюся на працы. Яна ладзіць сцэны, таму што лічыць, што я не такі ўважлівы. Калі б маёй жонкай была такая жанчына як ты, я быў бы шчаслівы.

ЯНА. (Задуменна) Такая жанчына, як я...

ЁН. Ты не маеш нічога дробнага, звычайнага...

ЯНА. (Так жа, задуменна) Такая, як я...

ЁН. Ты ўся свята.

ЯНА. (Усё так жа) Як я...

ЁН. Ты маеш душу.

ЯНА. Дзякуй.

ЁН. Не, яна спраўная гаспадыня, выдатная жонка, руплівая маці. Я ўсім задаволены. Ахайны дом. Дачка чымсьці займаецца. Вядома, жонцы цяжка сядзець дома. Яна стамляецца. Днямі адпачынку я мог бы вывозіць сям'ю кудысьці развезацца... За тыдзень паспяваю засумаваць па дачцэ, а дачка — па мне. Але менавіта ў такія дні жонцы неабходны шопінг. Шукаць чарговую блузку ці соты купальнік. І аб'ездзім палову горада, і бязладна патрацім грошы... І жонка лютуе, і дачка румзае. А мне ўсё роўна не адрозніць тую блузку ад іншай, таму што ва ўсіх жонка адна і тая ж. Пэўна, мне і праўда пара. Мы з табой паедзем у Галандыю?

ЯНА. Так.

ЁН. Я не веру. Там ёсць мора? Я ніколі не быў у Галандыі.

Автор Надежда Птушкина, перевод Татьяна Троянович, <http://ptushkina.com>

ЯНА. Мора ёсць.

ЁН. Якое?

ЯНА. Галандскае. Там усё галандскае. Галандскія цюльпаны, галандскі сыр... І не галандцам там няма чаго рабіць!

ЁН. А мы будзем паводзіць сябе як галандцы. Цэлымі днямі будзем есці сыр. І я буду дарыць табе цюльпаны. І берагчы цябе як самую вялікую каштоўнасць. Табе хораша са мной?

ЯНА. Так.

ЁН. А чаму ты сцішалася? І зусім мяне не папракаеш?

ПАЎЗА.

ЁН. Усё будзе добра. Ты мне верыш?

ЯНА. Я табе веру.

ЁН. Нам пара.

ЯНА. Так.

Яны ўстаюць з падлогі. ЁН абыходзіць офіс, штосьці папраўляе, штосьці правярае, як гэта робяць перад выхадам усе грунтоўныя людзі.

ЁН. Вазьмі доллары!

ЯНА. (Хістае галавой) Не.

ЁН. (Кідае грошы ў стол і замыкае) Пазвані мне! Ведаеш, калі? Праз тыдзень. Ці нават, дзён праз дзесяць. Цяпер шмат працы.

ЯНА. Нам пара.

ЁН. Нешта ты занудзілася. І вочы на мокрым месцы. Ты беражы сябе. Не надта завіхайся на працы.

ЯНА. У мяне цяпер адпачынак.

ЁН. Адпачынак?! Зайздросчу. Ён табе каб чытаць, лайдачыць, хадзіць куды-небудзь... і на мяне не забывацца. І звані! ОК?

ЯНА. ОК!

ЁН. Та-ак... (Аглядаецца) Здаецца, усё... Каву вазьмі!

Автор Надежда Птушкина, перевод Татьяна Троянович, <http://ptushkina.com>

ЯНА. Дзякуй.

ЁН. Высакаякасная кава! Я толькі яе і п'ю.

ЯНА. І я цяпер заўсёды толькі яе і буду піць.

ЁН. Ну, развітваемся?

ЯНА. Развітваемся!

ЁН. І скажы на развітанне, што кахаеш мяне. У цябе гэта гучыць неяк пэўна.

ЯНА. (Вымаўляе як вершы) Я кахаю цябе... Я кахаю цябе... Я кахаю цябе... Я кахаю цябе... Я кахаю цябе... Я кахаю цябе...

ЁН. Што з табой? Табе блага?

ЯНА. Я кахаю цябе... Я кахаю цябе... Я кахаю цябе...

ЁН. Скажы яшчэ штосьці! Скажы штосьці іншае!

ЯНА. Я не ведаю больш нічога... Толькі — я кахаю цябе... Я кахаю цябе...

ЁН. Скажы штосьці яшчэ!

ЯНА. Што? Што?

ЁН. Не ведаю.

ЯНА. Мне больш няма чаго сказаць.

ЁН. Вось што. (Пазірае на гадзіннік) Ладна, чорт яго бяры. Пасядзі тут. Я пастаўлю табе музыку. Зараз буду. Праз паўгадзіны. Сядзі!

ЁН цалуе яе і падбегам выходзіць. ЯНА выключае магнітафон. Тэлефануе па мабільным. Чуе званок яго мабільнага і разумее, што ён яго пакінуў тут, у офісе. Уключаецца аўтаадказчык. Яна пакідае паведамленне.

ЯНА. Я кахаю вас. Я ніколі больш не ўбачу вас. Я не нараджу ад вас ні сына, ні дачку. Я не паеду з вамі ў Галандыю, таму што няма такой краіны — Галандыя. І вы не будзеце мне кожны дзень дарыць цюльпаны, таму што няма на свеце цюльпанаў. Вы ніколі не апрацеце мяне ў сукенку і крышталёвыя туфлікі. Нічога, нічога больш у мяне не будзе! Я не ведаю, што вы кажаце іншым жанчынам. Але, калі тое ж самае, што мне, я ўсё роўна ўдзячная вам. Не заўсёды праўда за тым, хто кахае і пакутуе. І не заўсёды віна на тым, хто не кахае. Я кахаю вас і баюся, што ўжо да канца майго жыцця не хопіць часу, каб каханне згасла. Мне жахліва. А раптам мы не паміраем зусім? І там, на далёкім неспазнаным

Автор Надежда Птушкина, перевод Татьяна Троянович, <http://ptushkina.com>

беразе, я буду таксама кахаць вас без надзеі. Не ваша віна, што з вамі нічога не адбылося. І каханне не вымаліць! Яго пасылае Бог. Праз тыдзень вы на ўсе паглядзіце іншым позіркам. А я праз тыдзень па-ранейшаму буду кахаць вас. І таму, пакуль у мяне яшчэ засталіся сілы, я сыходжу ад вас назаўжды.

ЯНА здымае яго пінжак, сцеражліва вешае яго на дужку крэсла і выходзіць.

ЁН вяртаецца з букетам цюльпанаў.

ЁН. Ты не заснула? Бачыш, як я скоро! Я выбіраў цюльпаны, усе цюльпаны мне здаваліся недастаткова гожымі для цябе. (Уключае вялікае святло) Ты дзе? (Аглядае пакой, разумее, што яе няма, кладзе кветкі, замірае ў роздуме) Вар'ятка! (Бачыць свой пінжак, бярэ ў рукі, падносіць да твару) Вар'ятка... Чаму? Чаму?

Тэлефонны званок.

ЁН. (Імкліва хапае трубку, крычыць) Гэта ты?!... (Стомлена) Чакаў званка, таму і схапіў трубку адразу. Не, са мной нічога не адбылося. А што, па твоему, магло адбыцца? Не, ты не ведаеш, чаму я затрымаўся! Лічы так, як табе заўгодна. Так, я тут адзін. Алёна, я стаміўся. Алёна, у мяне няма настрою адмаўляцца. Так, я памятаю, што ў мяне сям'я. Так, я цябе таксама цалую. У мяне звычайны голас. Я еду дадому. Нічога са мной не адбылося!

КАНЕЦ